

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N^{ro}. 68.

16. Czerwca 1826.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Gazeta Preszburgska z d. 2. Czerwca zawiera, co następuje:

W d. 29. Maia obiedwie Izby odprawiły 104te posiedzenie Seymu; Stany przyjęły w dawniejszych posiedzeniach cyrkularnych wypracowane poselstwo względem dawnéj zaległości kontrybucyi Komitatu Banackiego i po niejakim sprostowaniu odesłały takowe do Izby Magnatów. Poczem Izba ta ogłosiła zapisy do założenia projektowaney Akademii Węgierskiéj, mianowicie: Hrabiego Franciszka Széchényi więcéj 60,000 ZR.; Abrahama Vay więcéj 8,000 ZR.; Hrabiego Jerzego Andrassy więcéj 10,000 ZR.; Hrabiego Jerzego Karoly więcéj 40,000 ZR.; a Gabriela Justh Neczpál więcéj 1,000 ZR.; wszystko w monecie konwenwencyyney, i o tém doniosła Izbie Magnatów, która ze swoiéj strony poczyniła przeciwko temu swoie uwagi tak co się dotyczy obudwóch przeszłych poselstw względem Naywyższej rezolucyi z d. 9. Kwietnia b. r. iaboteż względem dzisieyszego projektu i przetęła ie Stanom, gdzie natychmiast odczytane i dyktaturze oddane zostały.

W dniach 30. i 31. Maia i 1. Czerwca były cyrkularne Stanów posiedzenia, na których owe uwagi wzięto pod rozpoznanie i na te przygotowano znowu postrzeżenia na przyszłe posiedzenie. Po ukończeniu ostatniego z tych cyrkularnych posiedzeń w południe o godzinie 1 zebrały się obiedwie Izby na wspólne posiedzenie Seymu, mianowicie 105., na którym wydana Naywyższa rezolucya na przedstawienie Seymu z roku 1802 do Monarchy względem nowéj konskrypcyi do sprostowania opłat woiewódzkich zaniezione, odczytaną i potem do druku oddaną została.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Podług wiadomości z Bogoty wybrany znowu został Boliwar w d. 14. Marca 583 głosami z 608 na Prezydenta Rzeczypospolitéj, a Jenerał F. P. Santander na Wice-Prezydenta. — Jenerał Paez ma być z powodu dowolnego postępowania przy spełnieniu wyroku o werbowaniu milicyi przed Senat do odpowiedzi pociągnionym.

Między flotą Brazylijską a Buenos-Ayreską (pierwsza blokuje Buenos-Ayres) zaszło kilka potyczek morskich, iednakże bez znacznego skutku.

Portugalia.

Dostrzegacz Austriacki pod napisem: »Z Wiednia d. 3. Czerwca« umieścił, co następuje: Udzieliliśmy niedawno odpowiedzi Infanta Don Miguela siostrze iego, Infantce Don ie Izabelli Maryi, daney na doniesienie o śmierci Jego nayprawowiernieyszey Krolewskiej Mości. Kuryier Angielski zawiera teraz list Infanta do Naszego nayłaskawszego Cesarza z d. 2. Kwietnia i odpowiedź, którą N. Pan raczył dać pod d. 4. wspomnionego miesiąca:

Nro. 1.

List Infanta Miguela do Cesarza Austriackiego:

W Wiedniu d. 7. Kwietnia 1826.

N. Paniel Opatrzność wystuchala łaskawie modłów, które cała Austria w straszliwéj obawie o utrzymanie drogiego życia Waszéj Cesarzkiej Mości do Nieba zasyłała.

I ja, N. Panie, łączyłem moje modły i błaganie z modłami i błaganiami wszystkich W. C. K. Mości poddanych o iak nayprędsze przywrócenie zdrowia W. C. Mości i miałem udział do powszechney radości, która się w tak rozczulającym sposobie objawiła, skoro otrzymano pocieszającą wiadomość o wyzdrowieniu W. Ces. Mości.

Radość ta, co się mnie dotyczy, przerwana została głębokim smutkiem, w którym byłem pogrążony, i tą nieagrodzoną stratą, iaką poniosłem, a o której W. Ces. Mość zapewne iestes zawiadomiony.

Wszecchmocny, wzięwszy mi Oyca, którego kochałem i szanowałem, rozporządził łaskawie, abym w Waszéj C. Mości drugiego znalazł Oyca.

Pod tym tytułem pozwalam sobie z naywiększym uszanowaniem przełożyć Waszéj Ces. Mości odpis listu, który mam sobie za powinność przestać Siostrze moiej, Infantce Donnie Izabelli Maryi.

Osmielam się mieć nadzieję, że Wasza C. Mość raczysz pochwalić krok w dwojakim zamiarze, to iest okazać mój sposób myślenia i zniweczyć zabiegi złe myślących, którzy ważyliby się nadużyć moiego imienia do uwiedzenia publiczney opinii i naruszenia spokoyności w Portugalii.

)(

Mocną jestem przekonany, iż przy pomocy Bożey nie będę sobie miał nic takiego do zarzucenia, coby się sprzeciwiało woli W. C. Mości, w której zupełnie jak dziecię pokładam zaufanie.

To jest co uczynić jestem w stanie, abym w niejakim względzie wywiązał się za tę życzliwość, jaką mi W. C. Mość okazałeś, a o którą i nadal proszę.

Mam zaszczyt z uczuciem szczeréj wdzięczności zostawać i t. p.

D. Miguel.

N. 2. 01

List Cesarza Jego Mości Austriackiego do Jego królewicowskiej mości Infanta D. Miguela:

W Wiedniu dnia 4. Kwietnia 1826.

Mój Kuzynie! Poruszony dowodami przychylności, które Wasza króle. mość okazywałeś w ciągu Mojej choroby, iakożże i takimi, iaki Wasza króle. mość miałeś w przywróceniu Moiego zdrowia, śpieszę podziękować W. króle. mości osobiście oraz poznać szczerzy udział, iaki czynię ze straty, którą W. króle. mość właśnie poniósłeś. Wiem dobrze, że nic nie jest w stanie wynagrodzić dostatecznie straty, drogiego oycy; atoliż iezli Moja przychylność i Moja szczerza przyjaźń, do której W. króle. Mość podczas Swoiego tutaj pobytu tyle osobistego zjednałeś Sobie prawa mogą Mu stać się pociechą, tedy bądź W. króle. mość zapewnionym, iż zawsze z rokoszą z każdéj korzystać będę sposobności, abym Mu dał tego nowe dowody.

Wasza króle. mość mówi, iż Mnie uważasz być drugim Oycem; prosisz Mnie, abym Mu podawał radę i wyświadczył Swoiego zaufania; iakie we mnie pokładasz, udzielasz Mi listu, który cheesz przestać Swoiéj Siostrze, Infantce Izabelli Maryi w odpowiedzi na list Jéy, donoszący o śmierci W. króle. mości dostojnego Oycy.

Poruszony krokami W. króle. mości i osobistym sposobem myślenia, z iakim W. króle. mość będąc sam w tak smutném położeniu, hn Mnie się oświadczasz, sądzę, iż nie mogę lepiéj okazać wartości zaufania, które W. króle. mość we Mnie pokładasz, iak gdy Go zapewniam, że W. króle. mość znajdziesz we Mnie szczerégo przyjaciela, który Go Swoią radą i doświadczeniem wspierać gotów. Prawa tego, któreś Mi W. króle. mość łaskawie przyznał, używam naprzód w tém, iż zupełnie pochwalam kroki, które W. króle. mość względem Infantki Swoiéj Siostry uczynić zamierzasz. Uznaię takowe w istocie godnymi Jego wspaniałego sposobu myślenia; są one zupełnie odpowiednie zasadam i ostatniéj woli Jego dostojnego Oycy. Cieszę się, iż zapewnić mogę W. króle. mości o Moiej

przyjaźni i wysokim upoważnieniu, z iakiem zostawam Mój Kuzynie, Waszój Królewicowskiej mości, dobrym Kuzynem.

Franciszek.

Podług wiadomości z Lizbony z dnia 15. Maia, odebrał Rząd bullę papieżką, potwierdzającą mianowanie Kardynała Silva na Patriarchę Lizbońskiego. W skutek téj próby Kardynał obiał uroczyście swoię godność. Xiężniczka Rejentka była obecną téj uroczystości.

Gazety Lizbońskie piszą, że Wice-Hrabia Desbossyns de Richmond stanął w d. 4. Listopada r. z. w posiadłościach Portugalskich w Indiach Wschodnich. Wice-Hrabia ma wiele poleceń Rządu Francuzkiego względem handlu i interesów osadniczych Francyi. Gubernator Portugalski przyjął Posła z należytymi honorami, i dnia następującego, gdy odieżdżał do Súrata, odprowadził go Gubernator i wszystkie Władze kawalek drogi, a potem aż do granicy Portugalskiej dojdany mu był oddział Seapoyów.

Wielka Brytania i Irlandya.

Obadwa biłe zbożowe odczytane zostały po raz trzeci na posiedzeniu Izby Wyższéj w d. 27 Maia i przyjęte.

Narady w Parlamencie nad nowemi środkami względem dozwoleń wprowadzać obce zboże, podług wiadomości odebranéj z Hollandyi sprawy, iż tam znacznie podniosły się ceny zboża.

Na posiedzeniu Izby Wyższéj w d. 27. Maia pónowił Hrabia Darnley swoy dawniejszy wniosek względem neutralności Rządu Francuzkiego w walce między Grekami a Turkami. Żądał on, aby Izbie przełożone były wszystkie odpisy doniesień, które Rząd Angielski odebrał od swoich Konzulów w Marsylii względem uzbrojenia lub odejścia z Marsylii okrętów przeznaczonych do służby Baszy Egipetu. Lord Liverpool zbierał ten wniosek iako zamach na prawa Króla, któremu iedynie przystoi urządzić postępowanie Państwa względnie narodów wojnę prowadzących. Bezwątpienia Parlament wdać się może, lecz wtedy muszą być bardzo ważne powody. Takowych nie ma w terażniejszym przypadku. Anglija neutralną była w wojnie między Grekami a Turkami i żyje w pokoju ze wszystkimi narodami. Śród tych okoliczności obowiązkiem jest Rządu Angielskiego utrzymywać pokój między innemi narodami i wszystkich rozumnych użyć środków, do pogodzenia wojny wiodących narodów, gdyby przyszło do takowéj. Pośrednic-

two przez Hrabiego Darnley proponowane nie może stawić żadnej korzyści, przeciwnie wiele złego wyrządzić. Czyli Rząd Francuzki jest za Turkami lub przeciwko Grekom, nie wie ón, i nie sądzi być rzeczą stosowną, to rozpoznawać. Hrabia Darnley cofnął swoy wniosek.

Posiedzenia Izby Niższej na wniosek P. Kaninga zostały do d. 31. Maia odroczone. Sądzą, że M. wca Izby Niższej ieszcze na tem posiedzeniu będące przydywał i wtedy otrzyma godność Para.

Z Londynu donoszą, że odiazd Lorda Combrane na morza Greckie nie podlega więcęcy wątpliwości; kilka zbroynych okrętów parowych miało za nim popłynąć.

Naynowsze depesze Lorda Combermere donoszą obszernie o oblężeniu Bhurtpore od d. 23. do 31. Grudnia, z czego widzimy, z iak wielkimi trudnościami przedsiębiorstwo to było połączone. Wiadomości z Bombay nadeszłe lądem donoszą o wzięciu tego miasta w d. 18. Stycznia i twierdzy taneicznej. Król Awy potwierdził traktat pokoju.

Gazety Angielskie zawierają następujące szczegóły o wzięciu miasta Bhurtpore. Miasto wzięto szturmem w d. 18. Stycznia, cyradella poddała się tegoż samego dnia na łaskę. Przywłaściciel i jego syn, którzy małoletniego i prawnego Rejenta przez Anglików osadzonego, uciskali i uwięzili, zostały wzięci w niewolę. W szturmie tym utracili Anglicy 500 ludzi i 18 Oficerów w zabitych lub rannych. Załoga liczyła 8000 iazdy i 24,000 piechoty. Bateria Angielskie rozpoczęły ogień w d. 24. Grudnia; iednakże w d. 31. Grudnia warownie miasta nie były uszkodzone, i musiano zprowadzić z Agry działa wielkiego wagoniaru. Tymczasem kule zrzuciły straszne spuszczenie we środku miasta i w d. 26. Grudnia większa część miasta była spalona. Zdaie się nawet, że ogień zniszczył zapasy dla bydła, ponieważ w d. 27. rano wypędził takowe nieprzyjaciel z miasta.

Z powodu ostrych warunków, za któremi obstawał Lord Combermere, dowódca Angielskiego oblężającego woyska, mianowicie poddania miasta na łaskę i zniesienia warowni, zwlekło się dłużej nad spodziewanie wzięcie miasta. Postępowanie Seapoyów bardzo jest chwalone; z największą gorliwością pracowali nad przystępami.

Francya.

Monitor zawiera ustawę dotyczącą się cła przyjętą przez Izby a przez Króla potwierdzoną. Izba Parów słuchała w d. 27. raportu z pro-

iektu do ustawy dotyczącej się wydzierżawienia i zamiany niektórych dóbr narodowych, i rozpoczęła rozpoznanie projektu do ukończenia kanału Alpijskiego.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych w d. 26. Maia, Minister Spraw Duchownych w dalszym ciągu swóiego namienionego wniosku, aby zbić zarzuty czynione Duchowienstwu Francuzkiemu przyszedł na zarzut, którego się wprzód obawiał, iż tak ón iakoteż Biskupi Francuzcy obstaję za swobodami Kościoła Galikańskiego nie przemogą znowu powstałe towarzystwo Jezuitów. Towarzystwo to, iak twierdzą, stara się opanować publiczne oświecenie, kierować wychowaniem we Francyi, wiąć sobie młodzież, napawać ich swoiemi wyobrażeniami i tym sposobem obalić dawną naukę Kościoła Francuzkiego. Atoli we Francyi jest więcęcy niżli 86 królewskich, więcęcy niżli 60 wspólnych Kollegiów, więcęcy niżli 800 prywatnych instytutów naukowych, 80 seminariów i 100 szkół przygotowawczych, czyli niższych Seminarjów. Wszystkie te instytuty, wzięwszy 7 niższych Seminarjów, któremi zawiadują Jezuiti, są w rękę Biskupów i mniej lub więcęcy zawisły od Ministryum publicznego oświecenia. Do owych 7 Seminarjów zostali Jezuiti przez Biskupów wezwani, i z tych mogą znowu być usunięci, iak się to stało w dyiecezyi Soissons, gdzie Biskup osądził ich za niepotrzebnych, i zawiadywanie Seminarjum innemu poruczył Duchowienstwu. Na tem ogranicza się cały wpływ Jezuitów. Oprócz tego w szkołach dawane są tylko umiejętności kształcące a nie teologia. Nadto silna rękomyia jest w terażniejszych publicznych instytutach, zaprowadzonych do zapobiegania ułomnościom Duchowienstwa i ożywienia dawnych zasad Kościoła Galikańskiego. Jestto szkoła wyższych nauk Kościoła, przywrócona dawna Sorbona. (Tu rozwinął Minister skład i ważne korzyści tego instytutu, iakie przez utrzymanie i ustalenie zupełney iednostoynności zasad religijnych i nauk dla Francya przyniesie.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 9. Czerwieca. —

Kommissyia Centralna Likwidacyina
Królestwa Polskiego.

Gdy podług Art. 2. ustawy Rządu na dniu 9. Lipca r. z. zapadłę, potrącenie należności skarbowych, iak z czasów Rządu Pruskiego, Austriackiego i Xięstwa Warszawskiego, iakoteż epoki Królestwa Polskiego do końca roku 1821 zalegających, od pretensyi przez Kommissyją Centralną Likwidacyinną stronom przyznanych, do Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu przeniesionem zostało, a Kommissyia Centralna Likwida-

czynna zatrudnia się wyłącznie rozpoznaniem iedynie i ustanowieniem wysokości prywatnych pretensyi i na przyznane wydaniem Dowodów, bez względu iakie skarb publiczny lub wierzyciele, do ich zatrzymania mieć mogą prawa; zawiadamia przeto każdego, kogo to dotyczyć może, iż odtąd wszelkie areszta na pretensyie prywatne, nie iuż w Kommissyji Centralney Likwidacyney, lecz w właściwych Kommissyjach Woiewódzkich zakładane byđż winny, z powodu, że dowody na przyznane pretensyie, wystawione, i następnie wystawić się mające, stosownie do powołaney powyżey ustawy, są i będą tymże Kommissyjom Woiewódzkim dla doręczenia właścicielom, lub od nich prawnym nabywcom przesyłane. Co się zaś dotyczyć założonych dotąd aresztów, lubo Kommissyja Centralna Likwidacyjna zebrana w tym przedmiocie akta przesyła Kommissyjom Woiewódzkim, gdy iednak przez sam czas co do stanu i zamieszkania osób mogły zayść zmiany wyjaśnienia potrzebujące, nayskuteczniejszą zatem będzie rzeczą, ieżeli wierzyciele lub strony interessowane, własney unikając szkody, areszta takowe w właściwey Kommissyji Woiewódzkiej na teraz ponowią. Niniejsze obwieszczenie, aby do każdego doszło wiadomości, będzie po trzykroć w pismach publicznych umieszczonem.

W Warszawie d 19. Maia 1826 r.

Radca Stanu Prezes
Kalinowski.

Sekretarz Jeneralny Edw. Plewiński Zast.

Rossyia.

— Z Petersburga. —

N. Cesarzowa Matka, przybywszy w dobrem zdrowiu do miasta Moskwy wyieżdżała do Belew, gdzie znajdowała się na obrzędzie żałobno-religijnym przy zwłokach spoczywającej w Bogu Cesarzowej Elżbiety. Poczem N. Pani d. 7. z. m. v. s. wróciła do Moskwy. — Wielki Łowczy Narzszkin iest przeznaczony do towarzyszenia w przewiezieniu zwłok zmarłej Monarchini. Pułkownik Mansurów Adjutant J. C. M. wysłany do Karlsruhe z smutną wieścią o zgonie Cesarzowej.

Turecyia

Dostrzegacz Austriacki pod napisem:
»Z Więdnia d. 8. Czerwca« umieścić:

Podług listów z Cefalonii z dnia 10. Maia nadeszły tamże wiadomości z Napoli di Romania

z dnia 4. wspomnionego miesiąca, donoszące, że Zgromadzenie naròdowe w Piada, zaraz po otrzymanem doniesieniu o upadku Messolungi, prace swoje zawiesiło, i przystąpiło do wyboru dwóch Władz tymczasowych, których iednakże pełnomocnictwo rozciąga się tylko do końca Września, i w tymczasie Reprezentanci naròda znowu zwołani będą do ukończenia prac swoich. Pierwsza z owych Władz zowie się Deputacyją wykonawczą i składa się z następujących Członków:

Andrzej Zaimi, Prezydent)	
Petro Bei Mauromichali)	Peloponezyianie,
Anagnosti Deligianni)	
Jerzy Sissini)	
Tsamados, z Hydry,	
Andrzej Hadszy Anargira, z Spezyi;	
Monarchidi, z Ipsary,	
Panaiotti Dimitracopulo, z wysp morza egiejskiego)	
Andrzej Isko)	Rumelioci.
Spiridyon Tricupi)	
Jan Vlaccza)	

Druga Władza, iestto Wydział Zgromadzenia narodowego, zawiadująca sprawami Zewnętrznemi i Skarbem, obowiązana wysledzić doładnie użycie bardzo znacznych summ, iakie weszły przez obcą pożyczkę, a dalekie od tego, aby użyte były na potrzebę dobra publicznego, stały się zdobyczą łakoinstwa tych, w których ręce ie powierzono. Wydział ten złożony z następujących trzynastu Członków:

Biskup Patraski, Germanos, Prezydujący,	
Panuzzo Notara,)	
Kapaniza)	Peloponezyianie,
Anastazy Londo)	
Jerzy Dariotti)	
Bazyli Buduri, z Hydry,	
Bukura, ze Spezyi,	
Belizario, lekarz, z Ipsary,	
Emanuel Kenis, z wysp morza egiejskiego,	
Biskup Arty)	
Biskup Jerzy Egnian)	Rumelioci.
Biskup Spiridyon Kalogera)	
Kandyeczuk ieden,)	

Obie te Władze odprawiły w d. 29. Kwietnia publicznie wiazd do Napoli di Romania, i ieszcze dnia tego obięły swoje funkcye.

Dotychczasowi Członkowie rozeszli się, a Kollokotroni otrzymał naczelne dowództwo nad woyskiem.

(Do tego Numeru Gazety dołączony iest Ner. 24. Rozmaitości.)

W Dodatku do tego Nru. gazety na stronnicy 886, miasto w Niedzielę d. 17. Lipca, czytaj w Sobotę d. 17. Czerwca.